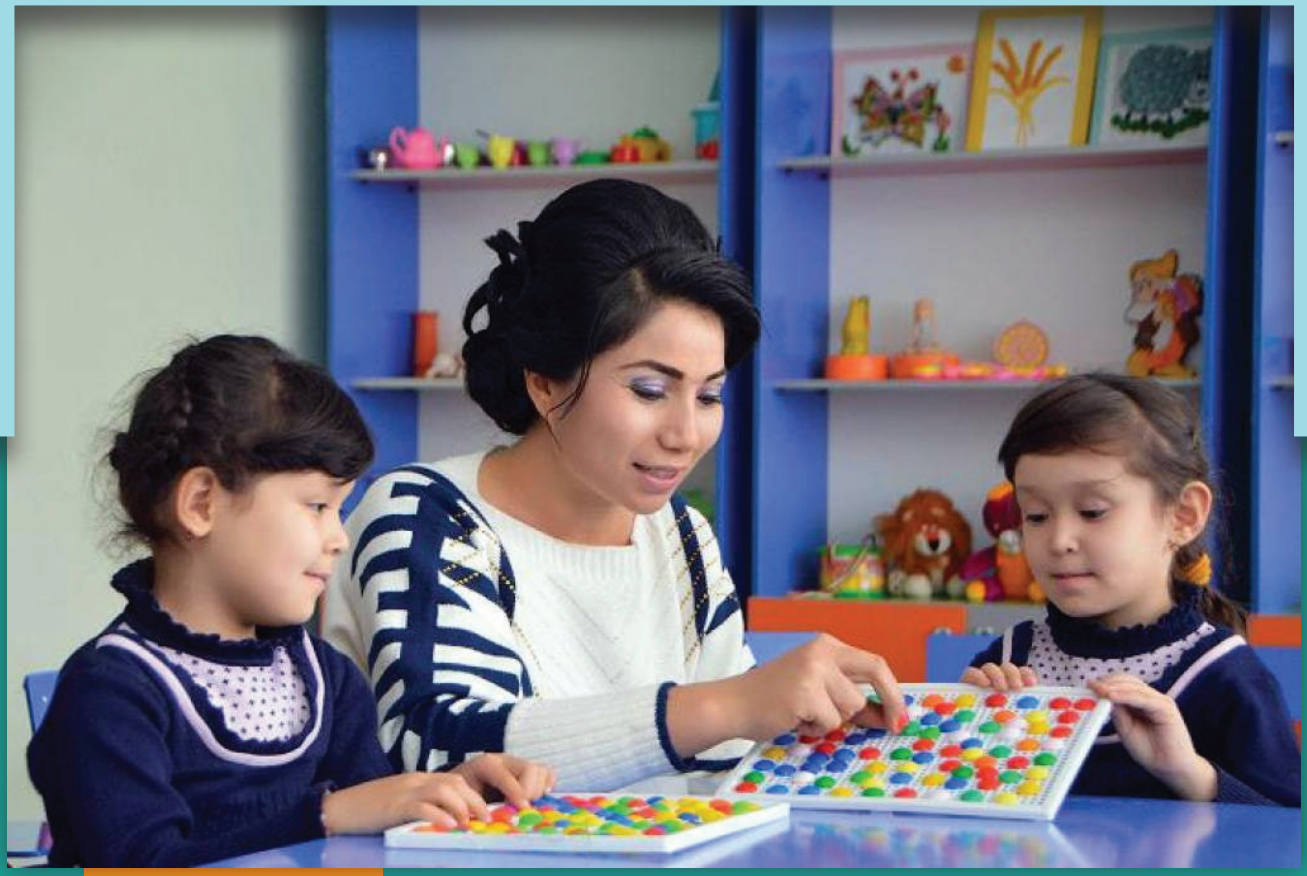
ISSN: 3060-4613

O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti

№11(2)
2026

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar böyiça)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport maşğulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqiçlari böyiça)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgaça ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LİMİ

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslaşgan ilmiy jurnal

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LİMİ

Elektron naşr. 400 sahifa,
9-noyabr, 2026-yil.

BOŞ MUHARRIR:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

BOŞ MUHARRIR ÖRINBOSARI:
Aşurov Ramzidin Ramazonoviç – Psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (Phd), dotsent

TAHRIRIYAT KENGAŞI A'ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Şoumarov Ğ.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirğizboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Karimova E.G. – Sotsiologiya fanlari nomzodi, dotsent
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Şaripov Ş.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Şermuhammadov B.Ş. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qöldoşev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozoğiston)
Rejep Özyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Ça – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Ş. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – "Yangi Özbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM boş muharriri, Özbekiston Respublikasida xizmat körsatgan jurnalist, filologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD), dotsent
Ğafurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Şomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Raxmonova Z. A. – filologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD)
Nematov Ş.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Sayimova D. K. – texnika fanlari bo'yiça falsafa doktori (PhD)
Yuldaşeva F.I. – pedagogika fanlari böyiça falsafa doktori (PhD),dotsent
Yuldaşeva D.B. – filologiya fanlari böyiça falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toşkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Panjiyev M. A. – Qaşqadaryo viloyati Maktabgaça va maktab ta'limi boşqarmasi boşliğining birinçi örinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bölimining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor öğli – Pedagogika fanlari böyiça falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va işbilarmon" MÇJ
Hamkorlarimiz: Özbekiston Respublikasi Ta'lim va ilm-fan vazirligi, Özbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ashurov Ramzidin Ramazonovich – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

EDİTORİAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers "Yangi O'zbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Rakhmonova Z.A. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Sayimova D. K. – Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences
Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali Özbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari böyiça falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni çop etiş uçun milliy ilmiy naşrlar röyxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari böyiça: OAK Kengaşi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

• Ekspert kengaşi (29.10.2024-y., №10)

• Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari böyiça: Toşkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

• Ekspert kengaşi (25.05.2025-y., №10)

• Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

Özbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi böyiça röyxatdan ötkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA

Fortepiano ijroçiligida nota öqiş va musiqiy savodxonlikni rivojlantiriş 10
Burxonova Gulrux Umrzakovna

Autizm spektri buzilişi bölgan bolalarni korreksion-pedagogik qöllab-quvvatlaş: individual ehtiyojlar va amaliy yeçimlar 15
Nazokat Abidova Kutbiddinovna

Ixtisoslik fanlarini öqitişda işlab çiqariş va ta'lim integratsiyasini taşkil etişning nazariy asoslari 20
Kurbanov Aziz Teshavoyeviç

Jazoni ötab qaytgan onalar reintegratsiyasida onalik identifikatsiyasi va ota-ona–farzand munosabatlarini tiklaşning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari 25
Samatova Dilrabo Yusufovna

Nutqiy va nutqiy bölmagan tovuşlarni idrok etişni rivojlantiruvçi öyin texnologiyalari 30
I. S. Xamrayeva, Nuriddinova Muxayyo Işxodjayevna

Umumiy örta va professional ta'lim tizimida ösmirlar deviant xulq-atvorining profilaktikasida psixolog va pedagoglar hamkorligi 35
Sulaymanova Dildora Kodirovna, Hamidova Volida Utkirjon qizi, Nigora Axmedova

Bölajak öqituvçilarning kasbiy mahoratini rivojlantirişda innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalaniş 40
Xolbayeva Dildora Azizovna

Katta maktabgaça yoşdagi bolalar nutqini rivojlantirişda xorijiy tajriba asosida mnemonik jadvallardan foydalaniş samaradorligi 46
Abdulazizova Kamolaxon Abdurazzoq qizi

Innovatsion yondaşuv asosida bölajak öqituvçilarning huquqiy madaniyatini rivojlantiriş 51
Muxamadiyev Dilşod Aslitdinoviç

Dialektal frazemalarning uslubiy böyoqdorligi va ekspressiv-baholaş xususiyatlarining qiyosiy-statistik tahlili 55
Norqobilova Zarifa Axatullayevna

Гендерная специфика опосредующей роли интернет-зависимости во взаимосвязи сравнения внешности и самооценки у студентов 59
Багдасарова Д. Л.

Globallaşuv şaroitida ijtimoiy himoya terminologiyasining transformatsiyasi va uni milliy termin şaklida takomillaştiriş muammolari 63
Elmirzayeva Maftuna Dösmurod qizi

Taom va ovqatlaniş leksikasining lingvomadaniy xususiyatlari (ingliz va özbek tillarida) 68
Qöyliyeva Guliza Alişer qizi

Okkazional frazeologik birliklarning qiyosiy tahlili ingliz va özbek tillarida 73
Fayzullayeva Malika Jamshid qizi

Pedagogik muloqot uslublarining maktabgaça yoşdagi bolalar biliş jarayonlariga ta'siri 78
Qodirova Malikaxon Kaxramonovna

Pedagogik oliy ta'limda xotin-qizlarning intellektual va kasbiy salohiyatini rivojlantirişda mentorlik texnologiyalarining imkoniyatlari 83
Yakubova Dinora Isakovna

Bölajak boşlanğiç sinf öqituvçilarining ona tili ta'limini loyihalaş könikmasi: mazmuni va tarkibiy qismlari 89
Malikova Dilrabo Ravshan qizi

Oilaviy zöravonlikning ijtimoiy sabablari va psixologik oqibatlari 95
Dumarova Gulfira Kozimbekovna

Çiziqli tenglamalar sistemasini öqitişda fanlararo integratsiyaning didaktik imkoniyatlari 99
Bozorova O'g'iloy Hikmat qizi, Husanova Diyora Otabek qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Psixik kamol topişi vaqtinça töxtab qolgan bolalarga xos bölgan xususiyatlar va ular bilan korreksion işlar 104
Berdiyeva Lobar Norkabulovna

8-sinf biologiya darslarida "Ixtisoslaşgan hujayralar va özak hujayralar" mavzusini öqitişning ilmiy-metodik asoslari
Rahmanova Nargiza Turgunovna

Ingliz va özbek tillarida nominativ-ekspressiv frazeologizmlarning lingvo-kulturologik tadqiqi va ularni STEM ta'limi bilan integratsiyalaş imkoniyatlari 110
Bahromov Javoxir Rustam öğli

Musiqiy ta'lim yönalişi talabalarini öqitişda an'anaviy ijroçilik san'ati namunalarining örni 114
Dilşodjon Toşaliyev

Geografiya fanining zamonaviy öquv-metodik majmuasini takomillaştirişda xorijiy tajribalarning örni 117
Ismatov J. A.

Bölajak pedagoglarni öquvçilarda soğlom turmuş tarzini şakllantirişga örgatiş metodikasini takomillaştiriş... 123
Isokova Sevara Abdumannonovna

Kiçik maktab yoşidagi öquvçilarda tabiatni anglaş könikmalarini rivojlantirişning psixologik-pedagogik şartlari 129
Karimova Sevara Şaxriddin qizi

Ösmirlarning özini anglash va özini boshqarish könikmalarini rivojlantirishda öqituvchining kasbiy refleksiyasi 134
Qambarali Baxramoviç Djörayev

Bölajak öqituvçilarda emotsional intellekt va kasbiy refleksiyani şakllantirişda narrativ texnologiyalarning örni 139
Sadiyeva Şaxnoza Xusanovna

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida ijtimoiy kollaboratsiyani yölga qöyishdagi xalqaro tajribalar (ota-ona va MTT hamkorligi misolida) 145
Tojimirzayeva Buzulayxo Maxammad qizi

Didaktik drama vositasida bölajak öqituvçilarda kasbiy refleksiya va pedagogik taktni şakllantiriş 149
Xolbayeva Dildora Azizovna

Ta'limda robototexnika va sun'iy intellektni joriy etişning pedagogik imkoniyatlari 155
Mahmudov Ilxom Baxrom öğli

Nostandart masalalarni trigonometrik usullar yordamida yeçiş 162
Mambetkarimov Bayniyaz Meyrmanoviç, Saparova Aynura Arslanbay qizi

Oila va ta'lim muassasasi hamkorligida talaba qizlarni mustaqil hayotga va oilaviy munosabatlarga tayyorlaş mexanizmlari 168
Vaxabova Nasiba Abdulxamidovna

Maktabgaça yoşdagi bolalarda kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirişda raqamli texnologiyalardan foydalaniş 172
Hasanova Sitora Otabekovna

Teacher-Guided Artificial Intelligence for Diagnosing and Correcting Students' Mathematical Errors in Grades 5–9 177
Gasimov Emil Emin

Integrativ yondaşuv asosida texnologiya fanini öqitiş metodik ta'minotini takomillaştirişning didaktik asoslari 183
Andaqulova Farzona Xayrulla qizi

Team Point System and Student Engagement 189
Dilbar Khasanova

Tarbiyaçilar faoliyatidagi kasbiy çeklovlarni yengiş va ularning mahoratini oşiriş metodikasi 194
Umarova Sarvinoz Akbarovna

"Ilk qadam" dasturining kognitiv rivojlaniş sohasi böyiça natijalarini baholaş vositalarini işlab çiqiş va sinovdan ötkaziş 197
S. K. Mamadaliyeva

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Oilaviy munosabatlarning ösmirlarda özini baholaş va şaxsiy mustaqillik şakllanişiga ta'siri 200
L. E. Izaitullayeva, Mamedov Jahongir Azerovich

Профессионально ориентированное обучение русскому языку студентов-экономистов в вузах Узбекистана 207
Киличева Феруза Бешимовна

Sport turizmi faoliyatida motivatsiya, ijtimoiy faollik va kasbiy refleksiyani rivojlantiriş yöllari 212
Dustov Jonibek Amriddinoviç

Sun'iy intellekt orqali talabalarda tanqidiy fikrlaşni rivojlantirişning pedagogik imkoniyatlari 217
Sodiqova Dilfuza Ropijonovna

Bölajak pedagoglarda zöravonliksiz muloqot könikmalarini rivojlantirişning pedagogik mexanizmlari 221
Sultanova Nilufar Raxmatullayevna

Методологические основы госпитальной педагогики как направления современной педагогической науки 227
Хакимова Гульшода Абдусаламовна, Чолокова Камилла Алексеевна

Maktabgaça ta'lim tizimida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanişning pedagogik imkoniyatlari 233
Umarova Feruzabonu Bobir qizi, Aliyeva Marjona Yusuf qizi

Maktabgaça yoşdagi bolalar ta'lim-tarbiyasini taşkil etişda kompleks faoliyatlarda tarbiyalaş tizimiga qöyilgan zamonaviy talablar 239
Nazarkulova Laylo Saidjon qizi

STEAM va robototexnik loyihalaş faoliyati asosida bölajak muhandislarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirişning pedagogik mexanizmlarini takomillaştiriş 244
Abdumajitova Sayyohat Abduqosimovna

Tarbiyaçining didaktik öyinlarni yaratiş böyiça kasbiy kompetensiyasini rivojlantiriş 251
Gulomova Mahliyoxon Ikromjon qizi

Inklyuziv ta'limda innovatsion yondaşuvlar 255
Nazarova Dildora Asatovna

Öquvçilarda XXI asr könikmalarini rivojlantirişda BLUM taksonomiyasining örni. Quyi va yuqori darajali tafakkur 259
Nazarova Mavluda Uktamovna

Raqamlaştiriş davrida xorijiy tillarni öqitiş: til va tilga oid bölmagan ta'lim yönalişlari uçun pedagogik, raqamli hamda sun'iy intellekt texnologiyalari 263
Şaymanova Yulduz Toşniyazovna, Taşeva Dilorom Salimovna

Surxondaryo an'anaviy ayollar libosi bezaklarini zamonaviy etno-dizaynda transformatsiya qiliş tamoyillari 267
Jabborova Dilshoda Xolmamat qizi, Mamatova Fazilat Ixtiyorovna

Ixtisoslik fanlarini o'qitişda işlab çiqariş va ta'lim integratsiyasining taşkil etişning nazariy asoslari 272
Kurbanov Aziz Teşavoyeviç

PISA xalqaro baholaş dasturining mazmuni va rivojlaniş bosqiçlari 277
Uroqova Gulandon Akmal qizi

Tasviriy san'atda perspektiv tasvirni vizual idrok qonuniyatlari asosida qurişning nazariy va amaliy jihatlari 284
Odiljon Sabitoviç Inoyatov

AI asosidagi pedagogik modellarni operatsionallaştiriş: texnologik-protsessual arxitektura va dalilga asoslangan baholaş 287
Xakimov Utkirbek Ilhomjon öğli

Logistika fanini öiqtişda kompetentli yondaşuv asosida talabalarni innovatsion muhandislik kasbiy faoliyatga tayyorlaş metodikasini takomillaştiriş 292
Jalilov Erkin Ergaşeviç

Ingliz tilini öqitişda nofilologik yönaliş talabalarining til örganiş könikmalarini rivojlantiriş va metodikasini takomillaştiriş 296
Muxitdinova Sitora Boxodir qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Sun'iy intellekt vositasida bölajak tasviriy san'at öqituvçilari kasbiy kompetentligini rivojlantiriş 301
Raxmonberdiyeva Oygul Rayimjonovna

Профессиональный стресс воспитателя и качество психолого-педагогического взаимодействия с дошкольниками 305
Ширбачеева Гульчехра Шакировна, Эгамбердиева Кавсархон Иброхимовна

Inklyuziv ta'lim tuşunçasining pedagogik-psixologik mohiyati va boşlanğiç ta'limdagi örni 311
Sulaymonova Çaros

Интегративная модель одарённости детей: структура, компоненты и возможности применения 316
Рахматова Фотима Ганиевна

Речевые особенности детей в подготовительных группах как фактор успешной подготовки к школе ... 321
Ширбачеева Гульчехра Шакировна, Рустамова Шахзодахон Муродходжа кизи

Umumiy örta ta'lim maktabi öquvçilarini kasb-hunarga yönaltirişning pedagogik-metodik tizimini takomillaştiriş 325
Xojikarimova Gulasal Tadjialiyevna

Bölajak maktabgaça ta'lim pedagoglarining kognitiv kompetensiyasini rivojlantirişda mnemonik texnologiyalar 329
M. Qambarova

Boshlang'ich sinf matematika darslarida 4K texnologiyalaridan foydalanish asoslari 334
Umirov Boboyor Baxtiyor o'g'li, Fayzulloyeva Ruxshona Xayrulloyevna

Современные подходы к развитию общей выносливости школьников средствами высокоинтенсивной интервальной тренировки (HIIT) 339
Халилов Умид Бахромович

Raqamli ta'lim muhitida aksiologik yondaşuvga asoslangan öquv topşiriqlarini işlab çiqişning didaktik tamoyillari 346
Matberdieva Yulduz Bayramdurdiyevna

Sun'iy intellekt va korpus texnologiyalari asosida nemis tilini öqitişda tarjima-mediatsiya kompetensiyasini rivojlantiriş metodikasi 350
Jabbarov Ibragimjon

Ona tili va öqiş darslarida öquvçilarning passiv söz boyligini oşiriş yöllari 353
Tuzikenova Juldizay Amantayevna

Developing English Listening Comprehension Skills Through Blended Learning Among Secondary School Students 356
Guliza, Mamirova Taylan qizi

Palliativ yordamda psixologik himoya mexanizmlari va ularning psixoterapevtik jihatlari 361
Bobomurotova Aziza Rustam qizi

Boşlanğiç sinflarda matematika va tabiiy fanlarni integratsiyalab öqitişning öziga xos xususiyatlari 364
Ismailova Dono Mirkomilovna

Raqamli ta'lim muhitida boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitiş metodikasini takomillaştirişning pedagogik-psixologik va lingvodidaktik asoslari 374
Bobomurodov Sirojiddin Mengziyo öğli

Arxitektura va quriliş muhandisligi ta'limida loyihaviy qaror qabul qiliş kompetensiyasini rivojlantirişga oid milliy va xorijiy ilmiy-pedagogik yondaşuvlar tahlili 379
Abdullayev A'zamjon Komolxanovich

Bölajak boşlanğiç sinf öqituvçilarining kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantiriş metodikasi 383
Madaminova Durdona

Fanlararo integratsiya asosida talabalarning mantiqiy fikrlaş kompetentligini takomillaştiriş imkoniyatlari ... 388
M. J. Oripova

Mariya Montessori pedagogik tizimining nazariy-metodologik asoslari va ularning zamonaviy ta'limdagi ahamiyati 392
Imomnazarova Azizaxon Şavkat qizi

STEAM yondaşuvi asosida maktabgaça yoşdagi bolalarning tadqiqotçilik könikmalarini rivojlantiriş metodikasi 397
Azizova Şohsanam Rasuljon qizi

RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BOŞLANĞIÇ SINFLARDA ONA TILINI ÖQITIŞ METODIKASINI TAKOMILLAŞTIRIŞNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK VA LINGVODIDAKTIK ASOSLARI

Bobomurodov Sirojiddin Mengziyo öğli
Termiz davlat pedagogika instituti
Boşlanğiç ta'lim kafedrasi, katta öqituvçi, p.f.f.d. (PhD)

Annotatsiya: Mazkur maqolada raqamli ta'lim muhitida boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitiş metodikasini takomillaştirişning pedagogik-psixologik va lingvodidaktik asoslari ilmiy-nazariy jihatdan tahlil qilingan. Boşlanğiç ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalardan foydalanişning didaktik imkoniyatlari, öquvçilarning yoş va individual psixologik xususiyatlarini hisobga oliş, til materiallarini özlaştirişda körgazmalilik, interfaollik, izçillik va kommunikativ yondaşuvning ahamiyati oçib berilgan.

Kalit sözlar: raqamli ta'lim muhiti, boşlanğiç ta'lim, ona tili, öqitiş metodikasi, pedagogik asoslar, psixologik xususiyatlar, lingvodidaktika, raqamli texnologiyalar, nutqiy kompetensiya, kommunikativ yondaşuv, interfaol ta'lim, multimedia vositalari.

Abstract: This article examines the pedagogical, psychological and linguodidactic foundations of improving mother tongue teaching methodology in primary grades within a digital learning environment. It explores the didactic opportunities of digital technologies, the importance of considering the age-related and individual psychological characteristics of primary school pupils, and the role of visualization, interactivity, consistency and communicative approaches in language acquisition.

Key words: digital learning environment, primary education, mother tongue, teaching methodology, pedagogical foundations, psychological characteristics, linguodidactics, digital technologies, speech competence, communicative approach, interactive learning, multimedia tools.

Аннотация: В статье анализируются педагогико-психологические и лингводидактические основы совершенствования методики преподавания родного языка в начальных классах в условиях цифровой образовательной среды. Раскрываются дидактические возможности цифровых технологий, значение учета возрастных и индивидуально-психологических особенностей учащихся, а также роль наглядности, интерактивности, последовательности и коммуникативного подхода в усвоении языкового материала.

Ключевые слова: цифровая образовательная среда, начальное образование, родной язык, методика преподавания, педагогические основы, психологические особенности, лингводидактика, цифровые технологии, речевая компетенция, коммуникативный подход, интерактивное обучение, мультимедийные средства.

KIRIŞ

Bugungi globallaşuv va axborotlaşuv jarayonida ta'lim tizimining mazmuni, şakllari hamda metodik ta'minotini zamonaviy talablar asosida takomillaştiriş muhim pedagogik vazifalardan biri hisoblanadi. Raqamli texnologiyalarning inson hayotining barça sohalariga kirib borişi ta'lim jarayonini taşkil etiş, bilimlarni özlaştiriş, axborotni qayta işlaş va amaliy faoliyatda qöllaş mexanizmlariga ham sezilarli ta'sir körsatmoqda. Ayniqsa, boşlanğiç ta'lim bosqiçida raqamli ta'lim muhitini pedagogik maqsadga muvofiq taşkil etiş öquvçilarning biliş faoliyatini faollaştiriş, mustaqil fikrlaşini rivojlantiriş va ta'lim natijadorligini oşirişning muhim omillaridan biri sifatida namoyon bölmoqda.

Boşlanğiç ta'lim umumiy örta ta'lim tizimining fundamental bosqiçi bölib, aynan şu davrda öquvçilarning öqiş, yoziş, tinglab tuşuniş, fikrni oğzaki va yozma şaklda ifodalaş, muloqotga kirişiş kabi tayanç könikmalari şakllanadi. Ona tili ta'limi mazkur könikmalarni rivojlantiriş bilan bir qatorda öquvçining tafakkuri, dunyoqaraşi, nutqiy madaniyati, ijtimoiy munosabatlarga kirişiş qobiliyati va milliy-madaniy qadriyatlarga munosabatini şakllantirişga xizmat qiladi. Şu jihatdan ona tilini öqitiş jarayonini faqat grammatik qoidalar, imlo me'yorlari yoki til birliklari haqidagi bilimlarni özlaştiriş bilan çeklaş mumkin emas. U öquvçining til vositalari orqali mazmunni

anglaş, fikrni mantiqiy ifodalaş, suhbatdoş bilan samarali muloqot qiliş va öz nutqini mustaqil nazorat qiliş kompetensiyalarini rivojlantirişga yönaltirilişi lozim.

Mazkur muammo ona tili ta'limida alohida ahamiyat kasb etadi. Çunki tilni özlaştiriş jarayoni eşitiş, idrok etiş, anglaş, taqqoslaş, umumlaştiriş, eslab qoliş, nutqiy vaziyatda qöllaş kabi murakkab psixologik va lingvistik jarayonlarning özaro ta'siri asosida keçadi. Şuning uçun raqamli texnologiyalar ona tili darslarida şunçaki qoşimça körgazmali vosita sifatida emas, balki til materiallarini özlaştiriş, nutqiy faoliyatni taşkil etiş va öquvçining mustaqil til tajribasini rivojlantirişga xizmat qiluvçi didaktik vosita sifatida qaralişi zarur.

Tadqiqotning dolzarbligi raqamli ta'lim imkoniyatlarini boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitişning pedagogik, psixologik va lingvodidaktik qonuniyatlari bilan uyğunlaştiriş, til ta'limi mazmunini öquvçilarning yoş xususiyatlariga moslaştiriş hamda raqamli vositalar yordamida nutqiy kompetensiyalarni rivojlantiriş mexanizmlarini ilmiy asoslaş zarurati bilan belgilanadi.

Maqolaning maqsadi raqamli ta'lim muhitida boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitiş metodikasini takomillaştirişning pedagogik-psixologik va lingvodidaktik asoslarini nazariy jihatdan tahlil qiliş hamda mazkur jarayonni samarali taşkil etişga yönaltirilgan metodik takliflarni işlab çiqişdan iborat.

Maqolaning vazifalari quyidagilardan iborat:

- raqamli ta'lim muhitining boşlanğiç ona tili ta'limidagi pedagogik imkoniyatlarini aniql aş;
- boşlanğiç sinf öquvçilarining yoş va individual psixologik xususiyatlarining til materiallarini özlaştirişga ta'sirini tahlil qiliş;
- ona tilini öqitişning lingvodidaktik tamoyillarini raqamli ta'lim şaroitida takomillaştiriş yollarini asoslaş;
- raqamli texnologiyalar vositasida öquvçilarning fonetik, leksik, grammatik va kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirişga doir metodik yondaşuvni taklif etiş.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR ŞARHI

Raqamli ta'lim muhitida boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitiş metodikasini takomillaştiriş masalasi xorijiy va mahalliy olimlarning ilmiy tadqiqotlarida turli jihatlardan yoritilgan.

Jumladan, P. Mishra va M. J. Koehler texnologik, pedagogik va predmetga oid bilimlarni uyğunlaştirişning TPACK modelini asoslagan.

R. E. Mayer multimedia vositalarining ta'lim jarayonidagi kognitiv imkoniyatlarini, L. S. Vygotskiy esa bolaning nutqiy va intellektual rivojlanişida ijtimoiy muhitning ahamiyatini tadqiq etgan.

L. S. Shulman öqituvçinin pedagogik mazmun bilimi, L. W. Anderson va D. R. Krathwohl öquv maqsadlarini tizimlaştiriş, N. D. Galskova va N. I. Gez esa til öqitişning lingvodidaktik tamoyillarini yoritgan. F. Miao va W. Holmes tadqiqotida sun'iy intellekt texnologiyalaridan ta'limda mas'uliyatli foydalaniş masalalari körib çiqilgan.

Mahalliy olimlardan K. Qosimova, S. Matçonov, X. Ğulomova, Ş. Yöldoşeva va Ş. Sariyev boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitişning metodik asoslarini tadqiq etgan.

S. M. Bobomurodov esa öquvçilarda invariant va variativ tuşunçalarni şakllantirişning pedagogik-psixologik jihatlarini örgan gan.

Mazkur tadqiqotning mavjud işlardan farqli jihati boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitişning pedagogik, psixologik va lingvodidaktik asoslarini raqamli texnologiyalar bilan uyğunlaştiriş hamda öquvçilarning fonetik, leksik, grammatik va kommunikativ kompetensiyalarini kompleks rivojlantirişga yönaltirilgan metodik yondaşuvni asoslaşdan iborat.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot metodlari sifatida ilmiy-nazariy tahlil, qiyosiy tahlil, pedagogik-psixologik va lingvodidaktik manbalarni örganiş, umumlaştiriş, tizimlaştiriş hamda metodik modellaştiriş usullaridan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamli ta'lim muhitining boşlanğiç ona tili ta'limidagi pedagogik imkoniyatlari

Ona tili ta'limining asosiy maqsadi öquvçiga til qoidalarini yodlatiş bilan chegaralanmaydi. U öquvçining til vositalaridan ongli va maqsadga muvofiq foydalaniş qobiliyatini rivojlantirişni nazarda tutadi. Şu nuqtayi nazardan fonetik, leksik, grammatik va matn bilan işlaş yönalişlari bir-biridan ajratilgan holda emas, balki yagona nutqiy faoliyat tizimi sifatida taşkil etilişi kerak.

Fonetik yönaliş. Fonetik bilimlar öquvçilarda tovuşlarni töğri talaffuz qiliş, ularni farqlaş, tovuş va harf munosabatini anglaş, böğin va urğu xususiyatlarini özlaştirişga xizmat qiladi. Raqamli muhitda audioyozuvlar,

tovuşli maşqlar, talaffuz namunalarini tinglaş va taqqoslaş imkoniyatlari mazkur jarayonni boyitadi. Masalan, öquvçilarga bir-biriga yaqin tovuşlardan taşkil topgan sözlarni tinglaş, ularni farqlaş va teg işli tasvir bilan boğlaş topşiriği berilişi mumkin.

Bunda muhim metodik talab - öquvçining faqat tovuşni eşitişi bilan çeklanmasdan, uni talaffuz qilişi, söz tarkibida aniql aşi va nutqda töğri qöllaşidir. Şu sababli audioresurslar oğzaki maşqlar, öqiş va yoziş faoliyati bilan birgalikda qöllanilişi lozim.

Leksik yönaliş. Leksik kompetensiya öquvçining söz boyligi, söz ma'nolarini tuşunişi, sözlar örtasidagi semantik munosabatlarni anglaş va ularni nutqiy vaziyatga mos ravişda qöllaş qobiliyatini ifodalaydi. Raqamli ta'lim muhitida elektron luğatlar, rasmli kartoçkalar, semantik xaritalar, sözlarni guruhlaş va izohlarni moslaştirişga asoslangan maşqlar leksik materiallarni özlaştirişga yordam beradi.

Leksik ta'limni taşkil etişda sözning faqat luğaviy izohini beriş yetarli emas. Öquvçi uning ma'nosini kontekstda anglay olişi, boşqa sözlar bilan munosabatini tuşunişi va mustaqil nutqida qöllaşi kerak. Masalan, "mehribon", "ğamxör", "e'tiborli" sözlari örtasidagi ma'no yaqinligini aniql aş, ularni muayyan vaziyatlarga moslaştiriş va şu sözlar iştirokida gap tuziş leksik bilimni faol nutqiy könikmaga aylantiradi.

Grammatik yönaliş. Grammatik kompetensiya sözlarning şakliy va mazmuniy xususiyatlarini, gap qurilişi va til birliklari örtasidagi munosabatlarni anglaşni nazarda tutadi. Raqamli vositalar yordamida sözlarni turkumlarga ajratiş, gap bölaklarini farqlaş, söz birikmalarini hosil qiliş va gaplarni mazmunan töğri tartibga keltirişga doir topşiriqlar taşkil etilişi mumkin.

Masalan, öquvçiga aralaştirib berilgan sözlardan mazmunli gap tuziş vazifasi topşiriladi. Keyingi bosqiçda u gapdagi sözlarning vazifasini izohlaydi va boşqa sözlar yordamida yangi gap yaratadi. Bu jarayonda grammatik bilim amaliy nutqiy faoliyat bilan boğlanadi.

Matn bilan işlaş va kommunikativ yönaliş. Ona tili ta'limida matn ustida işlaş öquvçilarning öqib tuşuniş, asosiy fikrni aniql aş, mazmunni qayta hikoya qiliş, savol tuziş va mustaqil matn yaratiş könikmalarini rivojlantiradi. Raqamli ta'lim muhiti matnni audio şaklda tinglaş, uning muhim qismlarini belgilaş, rasmlar asosida mazmunni tiklaş, sarlavha tanlaş va matnni davom ettiriş kabi imkoniyatlarni taqdim etadi.

Bunda matn bilan işlaş üç bosqiçda taşkil etilişi maqsadga muvofiq:

1. **Matnni öqiş yoki tinglaşdan oldingi bosqiç** - mavzu yuzasidan taxminlar bildiriş, asosiy sözlar bilan tanişiş va öquv maqsadini belgilaş.
2. **Matnni özlaştiriş bosqiçi** - mazmunni anglaş, savollarga javob beriş, voqealar ketma-ketligini aniql aş va asosiy fikrni ajratiş.
3. **Matndan keyingi bosqiç** - mazmunni qayta ifodalaş, munosabat bildiriş, matnni davom ettiriş yoki yangi kommunikativ vaziyatda öxşaş matn yaratiş.

Uşbu bosqiçlar raqamli va an'anaviy vositalar uyğunligida taşkil etilganda öquvçining matnni idrok etişdan mustaqil nutq yaratişgaça bölgan faoliyati izçil rivojlanadi.

Lingvodidaktik yondaşuvda yana bir muhim masala - til materialining mazmuniy yaxlitligini ta'minlaşdir. Masalan, öquvçi sifat söz turkumini örganayotganda faqat sifatlarni topiş yoki belgilaş bilan çeklanmasligi kerak. U sifatning predmet belgisini ifodalaşini anglab, uni ot bilan boğlaşi, gap tarkibida qöllaşi va tasviriy matn yaratişda foydalanişi lozim. Raqamli maşqlar aynan şu izçillikni ta'minlaşga xizmat qilişi zarur.

Ona tilini öqitiş metodikasini takomillaştiriş raqamli vositalarni mavjud dars jarayoniga oddiy qoşimça sifatida kiritiş emas, balki ta'lim maqsadi, mazmuni, metodlari va natijalarini özaro muvofiqlaştirişni talab qiladi. Şu nuqtayi nazardan raqamli ta'lim muhitida ona tili darslarini loyihalaşda bir neçta metodik yönalişlarga e'tibor qaratiş lozim.

Birinçidan, raqamli topşiriqlar öquv maqsadiga mos bölişi kerak. Har bir elektron resurs muayyan didaktik vazifani bajarişi zarur. Masalan, tovuşlarni farqlaş uçun audioresurs, söz ma'nolarini örganiş uçun elektron luğat, gap tuziş uçun interfaol konstruksiya, matn mazmunini anglaş uçun savol-javob va ketma-ketlikni aniql aş maşqlaridan foydalaniş mumkin. Bunda texnologiyani tanlaşdan oldin qanday bilim, könikma yoki kompetensiya şakllantirilişi belgilan işi kerak.

Ikkinçidan, ta'lim mazmuni oddiydan murakkabga tamoyili asosida taşkil etilişi lozim. Öquvçi dastlab til birligini taniydi, keyin uning ma'nosi va vazifasini anglaydi, söng uni maşqlarda qöllaydi va nihoyat mustaqil nutqiy faoliyatda foydalanadi. Mazkur ketma-ketlik raqamli topşiriqlar tizimida ham saqlanişi zarur.

Üçinçidan, öquvçilarning individual imkoniyatlarini hisobga oliş asosida differensial topşiriqlar işlab çiqiş muhim. Bunda topşiriqlarni üç darajada taşkil etiş mumkin:

- boşlanğiç daraja - taniş, aniql aş, moslaştiriş va namunaga köra bajariş;
- örta daraja - taqqoslaş, guruhlaş, izohlaş va mustaqil qöllaş;
- yuqori daraja - tahlil qiliş, umumlaştiriş, muammoli vaziyatni hal etiş va mustaqil matn yaratiş.

Mazkur darajalar öquvçilarni qat'iy toifalarga ajratiş uçun emas, balki ularning individual rivojlanişiga mos ta'limiy yordamni taşkil etiş uçun qöllanilişi lozim.

Törtinçidan, raqamli ta'limda öquvçining faol nutqiy iştirokini ta'minlaş zarur. Ona tili darsida öquvçining ekranda tayyor javobni tanlaşi bilan çeklanib qolişi uning kommunikativ kompetensiyasini töliq rivojlantirmaydi. Şuning uçun har bir raqamli maşq oğzaki izohlaş, gap tuziş, savol beriş, fikrni asoslaş yoki matn yaratiş kabi faoliyatlar bilan davom ettirilişi maqsadga muvofiq.

Beşinçidan, raqamli baholaş vositalaridan diagnostik va rivojlantiruvçi maqsadlarda foydalaniş lozim. Öquvçiga faqat töğri yoki notöğri javob haqida ma'lumot beriş yetarli emas. Xatoga yöl qoyilgan holatda uning sababi, teg işli qoida yoki tuşunçani qayta körib çiqiş zarurati körsatilişi kerak. Öqituvçi esa olingan natijalardan keyingi dars mazmunini rejalaştirişda foydalanişi mumkin.

Oltinçidan, raqamli va an'anaviy ta'lim vositalari örtasida pedagogik muvozanatni ta'minlaş zarur. Boşlanğiç sinf öquvçilarining ta'lim faoliyati faqat ekran bilan işlaşga asoslanmasligi kerak. Qölda yoziş, kitob öqiş, suhbatlaşiş, rasm çiziş, jamoaviy muhokama, oğzaki hikoya qiliş va amaliy maşqlar ham ona tili ta'limining muhim tarkibiy qismlaridir. Raqamli vositalar uşbu faoliyatlarni boyitişi, ammo ularning örnini töliq egallamasligi lozim.

Yettinçidan, öqituvçining raqamli-metodik kompetensiyasini rivojlantiriş muhimdir. Öqituvçi elektron resurslarni tanlaş, ularning mazmunini baholaş, raqamli topşiriqlarni loyihalaş, öquvçilar faoliyatini kuzatiş va olingan natijalarni pedagogik tahlil qiliş könikmalariga ega bölişi kerak. Şu bilan birga, şaxsiy ma'lumotlarni himoya qiliş, yoşga mos kontent tanlaş, mualliflik huquqiga rioya qiliş va raqamli xavfsizlik talablarini ta'minlaş ham metodik tayyorgarlikning ajralmas qismidir.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Raqamli ta'lim muhitida boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitiş metodikasini takomillaştirişning pedagogik-psixologik va lingvodidaktik asoslarini tahlil qiliş quyidagi xulosalarga keliş imkonini berdi.

Birinçidan, raqamli ta'lim muhiti boşlanğiç ona tili ta'limining mazmuni va taşkil etilişiga yangi didaktik imkoniyatlarni olib kiradi. Elektron ta'lim resurslari, audio va videomateriallar, interfaol maşqlar, elektron luğatlar hamda raqamli baholaş vositalari til materiallarini körgazmali, interfaol va individual yondaşuv asosida özlaştirişga şaroit yaratadi. Biroq ularning samaradorligi texnologik vositaning mavjudligiga emas, balki pedagogik maqsadga muvofiq tanlanişiga boğliq.

Ikkinçidan, boşlanğiç sinf öquvçilarining yoş va individual psixologik xususiyatlarini hisobga oliş raqamli ta'lim mazmunini loyihalaşning muhim şarti hisoblanadi. Diqqat, idrok, xotira, tafakkur, motivatsiya va nutqiy rivojlaniş xususiyatlariga mos taşkil etilgan topşiriqlar öquvçilarning ta'lim jarayonidagi faol iştirokini ta'minlaşga xizmat qiladi.

Üçinçidan, ona tilini öqitişning lingvodidaktik asoslari til materiallarini nutqiy faoliyat bilan uzviy boğlaşni talab qiladi. Fonetik, leksik va grammatik bilimlar öquvçining tinglab tuşuniş, öqiş, gapiriş va yoziş faoliyatlari bilan integratsiyalaşgan holda rivojlantirilişi lozim.

Yuqoridagi xulosalardan kelib çiqib, quyidagi metodik tavsiyalar işlab çiqildi:

- ona tili fanining har bir mavzusi böyiça pedagogik maqsad va kutilayotgan natijalarga mos raqamli topşiriqlar tizimini işlab çiqiş;
- fonetik, leksik, grammatik va kommunikativ maşqlarni özaro integratsiyalaşgan holda loyihalaş;
- öquvçilarning individual özlaştiriş imkoniyatlarini hisobga olgan holda differensial raqamli topşiriqlardan foydalaniş;
- elektron luğatlar, audioresurslar, multimedia materiallari va interfaol maşqlarni nutqiy faoliyat bilan boğlaş;
- öquvçilarning mustaqil matn yaratiş, oğzaki fikr bildiriş va muloqotga kirişiş könikmalarini rivojlantiruvçi topşiriqlar uluşini oşiriş;

- raqamli baholaş vositalaridan öquvçilarning xatolarini aniql aş va individual ta'limiy yordamni taşkil etiş maqsadida foydalaniş;
- öqituvçilarning texnologik, pedagogik va mazmuniy bilimlarini integratsiyalaşga yönaltirilgan metodik tayyorgarligini takomillaştiriş;
- boşlanğiç sinf öquvçilari uçun yoşga mos, xavfsiz, mazmunan işonçli va foydalanişga qulay raqamli ta'lim resurslarini tanlaş.

Umuman olganda, raqamli ta'lim muhitida boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitiş metodikasini takomillaştirişning asosiy mohiyati texnologik vositalardan foydalaniş kölamini kengaytirişda emas, balki öquvçining tilni anglaş, fikrlaş, muloqot qiliş va mustaqil nutqiy faoliyatini rivojlantirişga yönaltirilgan yaxlit pedagogik tizimni şakllantirişda namoyon böladi. Pedagogik maqsad, psixologik imkoniyat, lingvodidaktik mazmun va raqamli texnologiyalarning özaro uyğunligi boşlanğiç ona tili ta'limining mazmuni hamda metodik ta'minotini takomillaştiriş uçun muhim nazariy va amaliy asos bölib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar röyxati:

1. Mishra P., Koehler M. J. Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge // Teachers College Record. – 2006. – Vol. 108, No. 6. – P. 1017–1054. – DOI: 10.1111/j.1467-9620.2006.00684.x.
2. Mayer R. E. Multimedia Learning. – 3rd ed. – Cambridge: Cambridge University Press, 2020. – 433 p. – DOI: 10.1017/9781316941355.
3. Miao F., Holmes W. Guidance for Generative AI in Education and Research. – Paris: UNESCO, 2023.
4. Vygotsky L. S. Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. – Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978.
5. Shulman L. S. Those Who Understand: Knowledge Growth in Teaching // Educational Researcher. – 1986. – Vol. 15, No. 2. – P. 4–14.
6. Anderson L. W., Krathwohl D. R. (Eds.). A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. – New York: Longman, 2001.
7. Galskova N. D., Gez N. I. Teoriya obucheniya inostrannym yazykam. Lingvodidaktika i metodika. – Moskva: Akademiya, 2006.
8. Qosimova K., Matçonov S., Ğulomova X., Yöldoşeva Ş., Sariyev Ş. Ona tili öqitiş metodikasi. – Toşkent: Noşir, 2009.
9. Bobomurodov S. M. Boşlanğiç sinflar öquvçilarida ilk invariant va variativ tuşunçalarni şakllantiriş metodikasi // Muğallim ҳәm үзликсиз билимлендириў, илмий-методикалық журнал. – Нукус, 2022. – 6/1-1-son. – B. 186–190. (13.00.00. № 20).
10. Bobomurodov S. M. Boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitişda variativ tuşunçalarni şakllantirişning pedagogik asoslari // Muğallim ҳәm үзликсиз билимлендириў, илмий-методикалық журнал. – Нукус, 2024. – 5-son. – B. 299–305. (13.00.00. № 20).
11. Bobomurodov S. M. Boşlanğiç sinflarda ona tilini öqitişda variativ tuşunçalarni şakllantiriş metodikasi // Muğallim ҳәm үзликсиз билимлендириў, илмий-методикалық журнал. – Нукус, 2024. – 5-son. – B. 357–362. (13.00.00. № 20).
12. Bobomurodov S. M. Boşlanğiç ta'limda variativ tuşunçalarni şakllantirişning psixologik-pedagogik asoslari // Muğallim ҳәm үзликсиз билимлендириў, илимий-методикалық журнал. – Нукус, 2024. – 5/2-сан. – B. 503–507. (13.00.00. № 20).

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta’limotlar tarixi
13.00.02 Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar böyiça)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport maşğulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta’limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta’lim nazariyasi va metodikasi (ta’lim sohalari va bosqiçlari böyiça)
13.00.07 Ta’limda menejment
13.00.08 Maktabgaça ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGAÇA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Aşurov
Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov
Musahhih: Alibek Zokirov
Sahifalovçi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №11(2)

© Materiallar köçirib bosilganda "Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida körsatilişi şart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgaça va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan Özbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C–5669363 reyestr raqami tartibi böyiça röyxatdan ötkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toşkent şahar, Yunusobod tumani 19-mavze, 17-uy.